

ВПРОВАДЖЕННЯ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ В ПРОЦЕС ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ ШКІЛ М. ЛЬВОВА

Христина Казимірска, Алла Соловей

*Львівський державний університет фізичної культури,
м. Львів, Україна*

Актуальність. Інтегрування дітей із порушенням психофізичного розвитку у загальноосвітній простір України як один з напрямів гуманізації всієї системи освіти відповідає пріоритетам державної політики, що окреслені в «Національній стратегії розвитку освіти в Україні на період до 2021 р.», Державній цільовій програмі «Національний план дій з реалізації Конвенції про права інвалідів до 2020 р.» та інших державних документах [1]. В основу інклюзивної освіти покладено ідеологію, яка спростовує будь-яку дискримінацію дітей, що забезпечує однакове ставлення до всіх людей, але створює спеціальні умови для дітей з особливими потребами. В інклюзивній освіті фізичне виховання і фізична культура можуть стати значно більшою проблемою порівняно з іншими шкільними предметами. Потрібні значні зміни у програмі, організації та змісті уроку відповідно до інтересів і можливостей усіх дітей, що навчаються в одному класі, адже відмінності дітей особливо яскраво проявляються саме в руховій сфері під час уроків фізичного виховання [2]. У системі інклюзивного фізичного виховання, однак, проблему спільного навчання рухових дій, розвитку фізичних здібностей та виховання особистісних властивостей дітей з обмеженими можливостями здоров'я та їх здорових однолітків у нашій країні вивчено поки недостатньо; відсутні теоретичні обґрунтування, концептуальні та технологічні підходи до розв'язання цієї проблеми. За таких обставин особливої актуальності набуває проблема належної підготовки педагогічних кадрів, які повинні забезпечити ефективний навчально-виховний процес дітей з особливими потребами в середовищі однолітків з типовим розвитком [2].

Мета дослідження – визначити особливості впровадження інклюзивної освіти в процес фізичного виховання загальноосвітніх шкіл.

Завдання дослідження: з'ясувати ставлення та готовність учителів фізичного виховання щодо впровадження інклюзивної освіти у процес фізичного виховання школярів.

Методи дослідження: аналіз літературних джерел, статей, електронних ресурсів, соціологічні методи (анкетування).

З метою визначення готовності до впровадження інклюзивної освіти у процес фізичного виховання було проведено анкетування вчителів фізичного виховання м. Львова, що не мають досвіду роботи в інклюзивних класах. Аналіз результатів анкетування виявив, що більшість учителів (56%) позитивно ставляться до інклюзії, 30% – нейтрально, 13% – негативно. Щодо готовності учителів змінити методику проведення уроку фізичної культури та подолати бар'єри в роботі із дітьми з особливими потребами, то переважна кількість учителів мають бажання та готові впроваджувати інтегровану роботу у своїй діяльності (60%), частина учителів (27%) сумнівається у своїй готовності та 13% учителів не готові до змін (рис. 1).

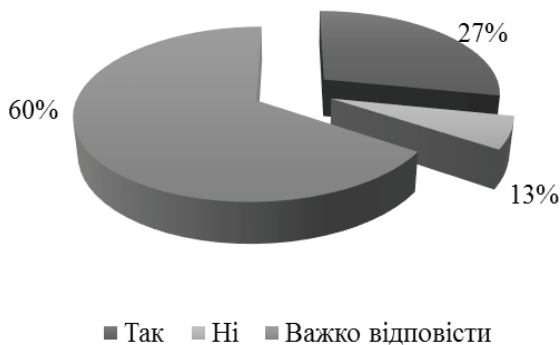

Рис. 1. Готовність учителів до подолання бар'єрів у роботі з дітьми з особливими потребами та зміни методики проведення уроків фізичної культури

Головні труднощі, які існують у запровадженні інклюзивної освіти в урок фізичної культури є відсутність науково-матеріальної інформації про нові ідеї і підходи у навчанні і вихованні дітей з особливими освітніми потребами (21%), непристосованість будівель та спортивних майданчиків загальноосвітніх навчальних закладів для безпеки учнів (20%), недостатність спортивного інвентарю (18%), недостатня психологічна готовність учнів та педагогів до спільного навчання із дітьми з особливими потребами (11%) та інші (30%). Незважаючи на труднощі, які виникають у запровадженні інклюзивної освіти в урок фізичної культури, частина

учителів (33 %) вірять в успіх інклюзивного навчання, значна частина опитуваних (60 %) сумнівається, та лише 2 % опитуваних не вірять в успіх інклюзивного навчання.

Висновки. Отже, багато фахівців сумніваються щодо успіху інклюзивного навчання, адже відмінності дітей особливо проявляються в рухових діях, під час уроків фізичної культури. Постає гостра необхідність у проведенні просвітницької роботи з учителями та розробленні методичних рекомендацій щодо проведення спільних уроків. Є необхідність у розробленні критеріїв оцінювання психологічної і професійної готовності вчителя фізичної культури з дітьми з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного класу.

Список використаних джерел

1. Колупаєва А. Спеціальна освіта в Україні та модернізація освітньої галузі. / А. Колупаєва // Особлива дитина: навчання і виховання. – 2014. – № 3. – С. 7
2. Підготовка педагогів до роботи в умовах інклюзивного навчання / упорядники : Юхимець І. В., Савчук Л. О. – Рівне : РОППО, 2012. – Вип. 3. – 69 с.
3. Концептуальні аспекти інклюзивної освіти / Інклюзивна школа: особливості організації та управління : навчально-методичний посіб. / кол. авторів : Колупаєва А. А., Найда Ю. М., Софій Н. З. [та ін.] за заг. ред. Даниленко Л. І. – Київ, 2007. – 128 с.